

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

8 септември 2022 година*

„Преюдициално запитване — Авторско право и сродни права — Спътниково излъчване и кабелно препредаване — Директива 93/83/ЕИО — Член 1, параграф 3 — Понятие „кабелно препредаване“ — Доставчик на препредаването, който няма качеството „кабелен оператор“ — Едновременно, непроменено и несъкратено разпространение на телевизионни или радиопредавания, излъчвани чрез спътник и предназначени да бъдат приемани от публиката, извършено от хотелиер посредством сателитна антена, кабел и радио- или телевизионни приемници — Липса“

По дело C-716/20

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Supremo Tribunal de Justiça (Върховен съд, Португалия) с акт от 10 ноември 2020 г., постъпил в Съда на 31 декември 2020 г., в рамките на производство по дело

RTL Television GmbH

срещу

Grupo Pestana S.G.P.S. SA,

SALVOR — Sociedade de Investimento Hoteleiro SA,

СЪДЪТ (пети състав),

състоящ се от: E. Regan, председател на състава, I. Jarukaitis, M. Ilešič (докладчик), D. Gratsias и Z. Csehi, съдии,

генерален адвокат: G. Pitruzzella,

секретар: M. Ferreira, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 1 декември 2021 г.,

като има предвид становищата, представени:

– за RTL Television GmbH, от J. P. de Oliveira Vaz Miranda de Sousa, advogado,

* Език на производството: португалски.

- за Grupo Pestana S.G.P.S. SA и SALVOR — Sociedade de Investimento Hoteleiro SA, от Н. Trocado, advogado,
- за Европейската комисия, от Ё. Gippini Fournier, В. Recheda и J. Samnadda, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 10 март 2022 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 1, параграф 3 от Директива 93/83/ЕИО на Съвета от 27 септември 1993 година относно координирането на някои правила, отнасящи се до авторското право и сродните му права, приложими към спътниковото излъчване и кабелното препредаване (ОВ L 248, стр. 15; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 134).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между RTL Television GmbH (наричано по-нататък „RTL“), от една страна, и Grupo Pestana, S.G.P.S. SA (наричано по-нататък „Grupo Pestana“) и SALVOR — Sociedade de Investimento Hoteleiro SA (наричано по-нататък „Salvor“), от друга страна, по повод на това, че в стопанисваните от последните две дружества хотелски стаи се предоставят на разположение на клиентите програми на един канал на RTL без предварително разрешение от страна на дружеството RTL.

Правна уредба

Международното право

Споразумението ТРИПС

- 3 Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост (наричано по-нататък „Споразумението ТРИПС“), подписано на 15 април 1994 г. в Маракеш и съставляващо приложение 1В към Споразумението за създаване на Световната търговска организация (СТО), е одобрено с Решение 94/800/ЕО на Съвета от 22 декември 1994 година относно сключването от името на Европейската общност, що се отнася до въпроси от нейната компетентност, на споразуменията, постигнати на Уругвайския кръг на многостранните преговори (1986—1994 г.) (ОВ L 336, 1994 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 10, стр. 3).
- 4 Член 9 от Споразумението ТРИПС, озаглавен „Връзка с Бернската конвенция“, предвижда в параграф 1:

„Страните членки следва да спазват разпоредбите на членове от 1 до 21 от Бернската конвенция [за закрила на литературните и художествени произведения (Парижки акт от 24 юли 1971 г.), в редакцията ѝ след изменението от 28 септември 1979 г. (наричана по-нататък „Бернската конвенция“)] и приложението към нея. [...]“.

- 5 Член 14 от това споразумение, озаглавен „Закрила на артистите-изпълнители, продуцентите на фонограми (звукозаписи) и излъчващите организации“, предвижда в параграф 3:

„Излъчващите организации имат право да забраняват следните действия, предприемани без тяхно разрешение: запис, възпроизвеждане на записи и повторно излъчване по безжичен път на предавания, както и публично разгласяване на същите предавания по телевизията. Когато страните членки не предоставят такива права на излъчващите организации, те осигуряват на носителите на авторско право върху обекта на радиопредаванията възможност за предотвратяване на гореспоменатите действия, попадащи под разпоредбите на Бернската конвенция (1971 г.)“.

Бернската конвенция

- 6 Член 11 bis, параграф 1 от Бернската конвенция предвижда:

„Авторите на литературни и художествени произведения имат изключителното право да разрешават:

[...]

- (ii) всяко публично съобщаване по жичен път или преизлъчването на произведение, вече излъчено или излъчвано в момента по безжичен път, когато те се осъществяват от организация, различна от първоначалната.

[...]“.

Римската конвенция

- 7 Съгласно член 3, буква g) от Международната конвенция за закрила на артистите-изпълнители, продуцентите на звукозаписи и излъчващите организации, изготвена в Рим на 26 октомври 1961 г. (наричана по-нататък „Римската конвенция“) по смисъла на тази конвенция „преизлъчване“ означава „едновременното излъчване от една излъчваща организация на предаването на друга излъчваща организация“.

- 8 Член 13 от тази конвенция, озаглавен „Минимална защита на излъчващите организации“, гласи следното:

„Излъчващите организации имат правото да разрешават или забраняват:

a) преизлъчването на техните предавания;

b) записа на техните предавания;

c) възпроизвеждането:

(i) на осъществени без тяхно съгласие записи на техни предавания;

(ii) на осъществени в съответствие с разпоредбите на чл. 15 записи на техни предавания, ако възпроизвеждането се извършва за цели, различни от споменатите в тези разпоредби;

d) публичното [разгласяване] на техни телевизионни предавания, ако това се извършва в места, достъпни за публика, срещу заплащане на входна такса. Националното законодателство на държавата, в която се търси закрила на това право, определя условията, при които то може да бъде упражнявано“.

Правото на Съюза

Директива 93/83

9 Съображения 8—10, 27 и 28 от Директива 93/83 гласят следното:

„(8) като има предвид [...], че правната сигурност, която е предварително условие за свободното разпространение на предавания в Общността, липсва, когато трансгранично предадени програми се въвеждат и препредават чрез кабелни разпределителни мрежи;

(9) като има предвид, че развитието на практиката за придобиване на права на договорна основа чрез разрешаване, представлява значителен принос за създаването на желаната европейска аудио-визуална зона; като се има предвид, че трябва да се осигури продължаването на такива договорни съглашения и тяхното гладко прилагане на практика трябва да бъде поощрявано навсякъде, където е възможно;

(10) като има предвид, че сегашните кабелни оператори в частност не могат да са сигурни, че са придобили действително всички програмни права, обхванати от подобна договореност;

[...]

(27) като има предвид, че кабелното препредаване на програми от други държави членки е действие, което е предмет на авторско право и според конкретния случай, на сродни права; като има предвид, че поради това кабелният оператор трябва да получи разрешение от всеки носител на права за всяка част от препредаваната програма; като има предвид, че по силата на настоящата директива разрешенията трябва да се предоставят чрез договор, освен ако не е предвидено временно изключение в случай на съществуващите схеми на законови лицензи;

(28) като има предвид, че за да се осигури гладко прилагане на договорните клаузи, като се избегне поставянето им под въпрос в резултат на намесата на непредставявани носители на права върху отделни части от програмата, трябва да бъдат предвидени разпореждания чрез задължението да се прибегва към услугите на организация за колективно управление на права за изключително колективно упражняване на правото на разрешение, доколкото това се налага от особеностите на кабелното препредаване; като има предвид, че правото на разрешение като такова остава ненакърнено и само упражняването на това право е в известна степен регулирано, така че правото на разрешаване на кабелното препредаване продължава да подлежи на предоставяне; като има предвид, че настоящата директива не засяга упражняването на неимуществени права“.

- 10 Член 1 от тази директива, озаглавен „Определения“, предвижда в параграф 3:
- „По смисъла на настоящата директива „кабелно препредаване“ означава едновременното, непромененото и несъкратено препредаване чрез кабел или свръхчестотна система на първоначално предаване от друга държава членка по жичен или безжичен път, включително чрез спътник, на телевизионни или радиопрограми, предназначени за приемането им от публиката“.
- 11 Съгласно член 2 от посочената директива (озаглавен „Право на излъчване“):
- „Държавите членки предоставят на автора изключително право да разрешава публичното [разгласяване] чрез спътник на защитените от авторско право произведения [...]“.
- 12 Член 8 от същата директива, озаглавен „Право на кабелно препредаване“, предвижда в параграф 1:
- „Държавите членки осигуряват при кабелното препредаване на тяхна територия на програми от други държави членки да се прилага авторското право и сродни права и препредаването да се извършва на основата на индивидуални или колективни договори между собственици на авторско право, носители на сродни права и кабелни оператори“.
- 13 Член 9 от Директива 93/83, озаглавен „Упражняване на правото на кабелно препредаване“, гласи:
- „1. Държавите членки гарантират, че собствениците на авторско право и носителите на сродни права могат да предоставят или отказват разрешение на кабелен оператор за кабелно препредаване само чрез организация за колективно управление на права.
2. В случаите, когато носител на право не е прехвърлил управлението на своите права на организация за колективно управление на права, управляващата права от същата категория се приема за упълномощена да управлява и неговите права. В случаите, когато повече от една организация за колективно управление на права управлява права от същата категория, носителят на права е свободен да посочи коя от тях трябва да се приеме за оправомощена да управлява неговите права. Посоченият в настоящия параграф носител на права има същите права и задължения, произтичащи от договора между кабелния оператор и организацията за колективно управление на права, която се приема за оправомощена да управлява правата му, каквито имат носителите на права, упълномощили организация за колективно управление на права, и има правото да предявява тези права в рамките на период, определен от държавата членка, който може да бъде по-кратък от три години от датата на кабелното препредаване, съдържащо негово произведение или друг обект.
3. Държава членка може да предвиди, че когато носител на права разреши първоначално излъчване на нейна територия на произведение или на друг обект, той се е съгласил да не упражнява правата си върху кабелното препредаване на индивидуална основа, а да ги упражнява в съответствие с разпоредбите на настоящата директива“.

- 14 Член 10 от тази директива, озаглавен „Упражняване на кабелно препредаване от излъчващи организации“, предвижда:

„Държавите членки гарантират, че член 9 няма да се прилага към правата, упражнявани от излъчващи организации върху техни собствени предавания, независимо дали въпросните

права са тяхна собственост или са им били прехвърлени от други собственици на авторско право и/или носители на сродни права“.

Директива 2001/29/ЕО

- 15 Съгласно съображение 23 от Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, 2001 г., стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 230):

„Настоящата директива следва да хармонизира в по-голяма степен правото на автора на [публично разгласяване]. Настоящото право следва да се разбира в широк смисъл, като обхваща всяко [разгласяване] на публиката, която не присъства на мястото, откъдето произхожда разгласяването. Това право следва да обхваща всяко такова предаване или препредаване на произведение на публиката по жичен или безжичен път, включително аудио-визуално излъчване. Това право не обхваща други действия“.

- 16 Член 1 от тази директива, озаглавен „Обхват“, предвижда следното в параграф 2:

„[...] [Н]астоящата директива запазва и не засяга по никакъв начин съществуващите разпоредби на Общността, отнасящи се до:

[...]

в) авторското право и сродните му права, приложими към излъчването на програми чрез спътник и препредаване чрез кабел;

[...]“.

- 17 Член 2 от посочената директива, озаглавен „Право на възпроизвеждане“, гласи:

„Държавите членки предвиждат изключителното право да разрешават или забраняват пряко или непряко, временно или постоянно възпроизвеждане по какъвто и да е начин и под каквато и да е форма, изцяло или частично:

[...]

а) за радио- и телевизионните организации — за [записване] на техните излъчвания, независимо дали тези излъчвания са предавани по жичен път или по въздуха, включително чрез кабел или спътник“.

- 18 Съгласно член 3 от посочената директива, озаглавен „Право на публично разгласяване на произведения и право на предоставяне на публично разположение на други закриляни обекти“:

„1. Държавите членки предоставят на авторите изключително право да разрешават или забраняват публичното разгласяване на техни произведения по жичен или безжичен път, включително предоставяне на публично разположение на техни произведения по такъв начин, че всеки може да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него.

2. Държавите членки предвиждат за авторите изключително право да разрешават или забраняват предоставяне на публично разположение по жичен или безжичен път по такъв начин, че всеки да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него:

[...]

г) за радио- и телевизионните организации — за [записване] на техните излъчвания, независимо дали тези излъчвания са предавани по жичен път или по въздуха, включително чрез кабел или спътник.

[...]“.

Директива 2006/115/ЕО

- 19 Съгласно съображение 16 от Директива 2006/115/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 12 декември 2006 година за правото на отдаване под наем и в заем, както и за някои права, [сродни на] авторското право в областта на интелектуалната собственост (ОВ L 376, 2006 г., стр. 28; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 3, стр. 14):

„Държавите членки могат да предвидят по-обширна закрила за носителите на права, сродни на авторското право, отколкото изискват разпоредбите, установени в настоящата директива по отношение на излъчването и публичното [разгласяване]“.

- 20 Член 7 от тази директива, озаглавен „Право на записване“, предвижда в параграфи 2 и 3:

„2. Държавите членки предвиждат за излъчващите организации изключително право да разрешават или забраняват записването на техните предавания, независимо от това дали тези предавания се излъчват по проводников път или в ефир, включително чрез кабел или сателит.

3. Кабелният разпространител няма правото, предвидено в параграф 2, когато той само препредава чрез кабел предаванията на излъчващите организации“.

- 21 Член 8 от посочената директива, озаглавен „Излъчване и публично [разгласяване]“, предвижда в параграф 3:

„Държавите членки предвиждат за излъчващите организации изключително право да разрешават или забраняват преизлъчването на техните предавания по безжичен път, както и публичното [разгласяване] на техните предавания [...], ако това [разгласяване] се извършва на места, достъпни за публиката срещу заплащане на входна такса“.

- 22 Член 9 от същата директива е озаглавен „Право на разпространение“ и предвижда в параграф 1:

„Държавите членки предвиждат изключително право за предоставяне на публиката [...]:

[...]

г) за излъчващите организации, по отношение на записите на техните предавания в съответствие с член 7, параграф 2“.

- 23 Член 12 от Директива 2006/115, озаглавен „Връзка между авторското право и сродните му права“, гласи:

„Закрилата на права, сродни на авторското право, съгласно настоящата директива не променя и по никакъв начин не засяга закрилата на авторското право“.

Португалското право

- 24 Член 176 от Código do Direito de Autor e dos Direitos Conexos (Кодекс на авторските и сродните права, наричан по-нататък „CDADC“) предвижда в параграфи 9 и 10:

„9. „Излъчваща организация“ е организация, която прави звукови или визуални излъчвания, като „излъчване“ означава разпространението на звук или изображение или тяхното представяне поотделно или кумулативно по жичен или безжичен път, по-специално посредством радиовълни, чрез оптични влакна, кабел или спътник, предназначени за приемането им от публиката.

10. „Препредаването“ е едновременното предаване от излъчваща организация на излъчване, извършвано от друга излъчваща организация“.

- 25 Член 187 от CDADC е озаглавен „Права на излъчващите организации“ и параграф 1 от него гласи:

„Излъчващите организации имат правото да разрешават или забраняват:

а) препредаването на техните радиопредавания;

[...]

е) публичното разгласяване на техните предавания, когато това разгласяване се извършва на публично място и срещу заплащане на входна такса“.

- 26 Член 3 от Decreto-Lei № 333/97 (Декрет-закон № 333/97) от 27 ноември 1997 г. (*Diário da República* I, серия I-A, бр. 275 от 27 ноември 1997 г.) гласи следното:

„За целите на настоящия декрет:

[...]

с) „Препредаване чрез кабел“ означава публичното разпространение, извършвано едновременно и несъкратено чрез кабел, на първоначално излъчване на телевизионни или радиопредавания, предназначени да бъдат приети от публиката“.

- 27 Член 8 от Декрет-закон № 333/97, озаглавен „Разширяване спрямо притежателите на сродни права“, предвижда:

„Членове 178, 184 и 187 от [CDADC], както и членове 6 и 7 от настоящия декрет-закон се прилагат по отношение на артистите изпълнители, продуцентите на звукозаписи и видеозаписи и излъчващите организации при публичното разгласяване чрез спътник на

предоставяните от тях услуги, звукозаписи, видеозаписи и емисии и при препредаването по кабел“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 28 RTL, което е установено в Германия, е част от конгломерат на предприятия за разпространение на телевизионно съдържание, известен под търговското наименование „Mediengruppe RTL Deutschland“. Каналът RTL е един от най-познатите телевизионни канали на немски език и един от най-гледаните от немскоговорещите потребители в Европейския съюз, а програмите му предлагат много широка гама от телевизионни формати (филми, сериали, спектакли, документални филми, спортни събития, новини и периодични емисии на определена тема).
- 29 От техническа гледна точка този канал може да бъде приет в Германия, Австрия и Швейцария посредством всички съществуващи възможности за приемане на телевизионни предавания, а именно: посредством спътник, кабел, IP, OTT/Internet, както и посредством наземната телевизионна мрежа. Освен това посоченият канал е безплатен, тъй като не е фактурирана такса за приемането му в частните домакинства, а при по-голямата част от способите за приемане сигналът не е криптиран. Освен това всички източници на финансиране на рекламата произхождат от тези три държави.
- 30 Предвид излъчването на сателитния сигнал (сателит ASTRA 19, 2° изток) този канал може технически да бъде приет в няколко други европейски държави, по-специално в Португалия, посредством сателитна антена.
- 31 Що се отнася до приемането и използването на този сигнал, RTL вече е сключило няколко лицензионни договора както с кабелни телевизионни оператори, така и с някои хотели, разположени в Съюза, по-специално в Португалия.
- 32 Grupo Pestana, което е установено в Португалия, е дружество, управляващо дялове на други предприятия. То притежава мажоритарни дялове в дружества, които на свой ред притежават или стопанисват хотели.
- 33 Grupo Pestana притежава пряко най-малко 98,98 % от капитала на Salvor — дружество, упражняващо дейност, целяща насърчаване на хотелиерската индустрия чрез изграждането или финансирането на хотели и чрез пряко или непряко стопанисване на хотели и други подобни обекти.
- 34 С писмо от 7 август 2012 г. директорът на Международния отдел по разпространение, авторски и сродните им права на Mediengruppe RTL Deutschland изисква от Grupo Pestana да заплати таксата за предоставяне на публично разположение на няколко канала, принадлежащи на Mediengruppe RTL Deutschland, и по-конкретно канала RTL, в хотелските стаи, стопанисвани от дружества, принадлежащи на Grupo Pestana.
- 35 На 12 ноември 2012 г. Grupo Pestana отговаря на това писмо, като по-специално посочва, че съгласно португалското право хотелите не са длъжни да плащат авторските и сродните им права в случай на обикновено приемане на телевизионен сигнал.

- 36 Тъй като счита, че има право да разреши или да откаже приемането и предоставянето на разположение на предаванията от едноименния канал, RTL предявява иск срещу Salvor и Grupo Pestana пред Tribunal da Propriedade Intelectual (Съд по интелектуална собственост, Португалия), като иска от тази юрисдикция по-специално да обяви, че за подобно предоставяне е необходимо предварителното разрешение на RTL.
- 37 Освен това като обезщетение за препредаването и/или публичното разгласяване на предаванията на канала RTL, ищецът претендира, от една страна, Salvor и Grupo Pestana да бъдат осъдени солидарно да заплатят сумата от 0,20 EUR на стая и на месец за периода, през който Salvor е предоставяло на разположение посочения канал в хотелските стаи, заедно със законната лихва, и от друга страна, Grupo Pestana да бъде осъдено да заплати подобно обезщетение за периода, през който хотелите, стопанисвани от другите притежавани от Grupo Pestana дружества, са предоставяли или предоставят посочения канал на разположение в хотелските стаи.
- 38 Накрая RTL, в качеството си на дружество майка, претендира Grupo Pestana да бъде осъдено да вземе подходящи вътрешногрупови мерки, така че притежаваните от него дружества да не предоставят на разположение на клиентите си канала RTL в хотелите, без предварително да са получили разрешение от RTL.
- 39 Tribunal da Propriedade Intelectual (Съд по интелектуална собственост) констатира, че приемането на програми на канала RTL в разглежданите хотелски стаи и предоставянето им на разположение на клиентите представлява акт на публично разгласяване по смисъла на член 187, параграф 1, буква е) от CDADC, независимо от липсата на плащане на конкретна насрещна престация за визуализацията на този канал, като например входна такса. Посоченият съд обаче постановява, че разпространението на посочения канал не може да се счита за „препредаване на предавания“, тъй като нито ответниците по главното производство, нито посочените в иска хотели са излъчващи организации. Поради това той отхвърля претенциите на RTL, по-специално тези за обезщетение или тези, които се базират на неоснователно обогатяване.
- 40 Ищецът в главното производство подава жалба срещу това решение пред Tribunal da Relação de Lisboa (Апелативен съд Лисабон, Португалия), който потвърждава решението, постановено в първоинстанционното производство. Въззивната юрисдикция приема по същество, че разпространението чрез коаксиален кабел на предаванията от канала RTL до множество телевизори, монтирани в хотелските стаи, стопанисвани от ответниците в главното производство, не представлява препредаване на предавания от гледна точка на определението, съдържащо се в член 176, параграф 10 от CDADC.
- 41 В резултат от това ищецът в главното производство сезира запитващата юрисдикция, Supremo Tribunal de Justiça (Върховен съд, Португалия) с жалба за извънредно преразглеждане, която е допусната за разглеждане от посочената юрисдикция.
- 42 Според тази юрисдикция основният въпрос, който трябва да се разреши в рамките на производството по тази жалба, е дали разпространението чрез коаксиален кабел на предаванията от канала RTL в стаите на съответните хотели представлява препредаване на тези предавания, което съгласно член 187, параграф 1, буква а) от CDADC е поставено в зависимост от разрешението на излъчващата организация, в случая на RTL.

- 43 От една страна, двете по-долни инстанции приемат, че не е налице препредаване по смисъла на член 176, параграфи 9 и 10 от CDADC и на член 3, буква g) от Римската конвенция, тъй като ответниците нямат качеството на излъчваща организация.
- 44 От друга страна, RTL възразява, че правото, предоставено на излъчващите организации да разрешават и забраняват препредаването на техните емисии, закрепено в член 187, параграф 1, буква а) от CDADC, разглеждан във връзка с членове 3 и 8 от Декрет-закон № 333/97, обхваща не само едновременното излъчване на предавания чрез радиотелевизионни вълни от излъчваща организация, различна от тази, от която произхождат, но и едновременното и несъкратено публично разпространение чрез кабел, на първично излъчване на радио- или телевизионни програми от това лице, предназначени за приемането им от публиката, независимо дали лицето, осъществяващо това публично разпространение, е излъчваща организация.
- 45 В това отношение запитващата юрисдикция има съмнения относно съвместимостта с Директива 93/83 на осъщественото от двете по-долни инстанции тълкуване на приложимите правила на CDADC и на Декрет-закон № 333/97, по-конкретно по въпроса дали независимо от текста на член 187, параграф 1, буква а) от CDADC списъкът с предоставените на излъчващите организации права трябва да се счита за разширен с оглед по-специално на разпоредбите на Декрет-закон № 333/97 и неговия оригинален източник Директива 93/83.
- 46 При тези обстоятелства Supremo Tribunal de Justiça (Върховен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Трябва ли понятието „кабелно препредаване“, съдържащо се в член 1, параграф 3 от Директива [93/83] да се тълкува в смисъл, че обхваща не само едновременното излъчване от излъчваща организация на емисия на друг излъчващ оператор, но и публичното разпространение чрез кабел, осъществявано едновременно и без съкращения на първична емисия на телевизионни и радиопрограми, предназначени за приемане от публика (независимо дали лицето, което извършва публичното разпространение, е излъчваща организация)?
- 2) Представлява ли едновременното разпространение на емисиите на телевизионен канал, разпространявани чрез спътник през различни телевизионни апарати, инсталирани в хотелски стаи чрез коаксиален кабел, препредаване на посочени емисии, попадащо в обхвата на понятието, съдържащо се в член 1, параграф 3 от Директива [93/83]?“.

По искането за възобновяване на устната фаза на производството

- 47 След представянето на заключението на генералния адвокат, с молба, подадена на 7 юни 2022 г. в секретариата на Съда, RTL прави искане за възобновяване на устната фаза на производството на основание член 83 от Процедурния правилник на Съда.
- 48 В подкрепа на искането си RTL изтъква по същество, че представеното от генералния адвокат заключение се основава на непълно разглеждане на редица аспекти на фактическия, технологичен и правен контекст на спора в главното производство.

- 49 Следва да се припомни, че съгласно член 252, втора алинея ДФЕС генералният адвокат представя публично, при пълна безпристрастност и независимост, мотивирани заключения по делата, за които съгласно Статута на Съда на Европейския съюз се изисква неговото произнасяне. Съдът не е обвързан нито от това заключение, нито от мотивите, въз основа на които генералният адвокат стига до него (решение от 12 май 2022 г., *Schneider Electric* и др., C-556/20, EU:C:2022:378, т. 30 и цитираната съдебна практика).
- 50 Съгласно член 83 от Процедурния правилник Съдът, след изслушване на генералния адвокат, може във всеки момент да постанови възобновяване на устната фаза на производството, по-специално когато счита, че делото не е напълно изяснено, или когато след закриване на тази фаза някоя от страните посочи нов факт от решаващо значение за решението на Съда, или когато делото трябва да се реши въз основа на довод, който не е бил обсъден от страните или заинтересованите субекти по член 23 от Статута на Съда на Европейския съюз.
- 51 В замяна на това Статутът на Съда на Европейския съюз и Процедурният правилник не предвиждат възможност страните да представят становища в отговор на представеното от генералния адвокат заключение (решения от 2 април 2020 г., *Stim* и *SAMI*, C-753/18, EU:C:2020:268, т. 22 и цитираната съдебна практика и от 3 септември 2020 г., *Supreme Site Services* и др., C-186/19, EU:C:2020:638, т. 37 и цитираната съдебна практика).
- 52 В настоящия случай подадената от RTL молба за възобновяване на устната фаза на производството по същество има за цел да даде възможност на RTL да представи отговор по констатациите, направени от генералния адвокат в неговото заключение.
- 53 В това отношение след изслушване на генералния адвокат Съдът счита, че разполага с всички необходими данни, за да отговори на поставените от запитващата юрисдикция въпроси, и че всички доводи, релевантни за решаването на настоящото дело, са били обсъдени от страните както в рамките на писмената фаза на производството пред Съда, така и в рамките на устната фаза.
- 54 Поради това няма основание да се постановява възобновяване на устната фаза на производството.

По преюдициалните въпроси

- 55 Съгласно постоянната съдебна практика в рамките на въведеното с член 267 ДФЕС производство за сътрудничество между националните юрисдикции и Съда задачата на последния е да даде на националния съд полезен отговор, който да му позволи да реши спора, с който е сезиран. С оглед на това при необходимост Съдът може да преформулира въпросите, които са му зададени (решение от 26 април 2022 г., *Landespolizeidirektion Steiermark* (Максимална продължителност на граничния контрол на вътрешните граници), C-368/20 и C-369/20, EU:C:2022:298, т. 50 и цитираната съдебна практика). Освен това може да се наложи Съдът да вземе предвид норми от правото на Съюза, които националният съд не е посочил във въпроса си (решение от 24 февруари 2022 г., Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, C-262/20, EU:C:2022:117, т. 33 и цитираната съдебна практика).

- 56 От акта за преюдициално запитване е видно, че запитващата юрисдикция иска да установи дали съгласно правото на Съюза държавите членки са длъжни — предвид определението на понятието „кабелно препредаване“, съдържащо се в член 1, параграф 3 от Директива 93/83 — да признаят на излъчващите организации изключителното право да разрешават или забраняват препредаването на техните емисии, когато това препредаване се извършва чрез кабел от страна на субект, който не е излъчваща организация, като например хотел. Всъщност запитващата юрисдикция счита, че при утвърдителен отговор на този въпрос тя трябва да тълкува националното законодателство по начин, който гарантира ефективното упражняване на това право.
- 57 В това отношение следва да се отбележи, че съгласно законодателството на Съюза държавите членки са длъжни да предвидят в националното си законодателство известен брой сродни права, които излъчваща организация като RTL трябва да може да упражнява.
- 58 При сегашното състояние на правото на Съюза и в съответствие със задълженията на Съюза, произтичащи от приложимото международно право в областта на интелектуалната собственост, и по-специално от член 13 от Римската конвенция и от член 14, параграф 3 от Споразумението ТРИПС, такива права представляват по-специално:
- изключителното право да се разрешава или забранява възпроизвеждането на записи от предаванията на излъчващите организации, независимо дали те са предавани по жичен път или по въздуха, включително чрез кабел, което право е предвидено в член 2, буква д) от Директива 2001/29,
  - изключителното право да се разрешава или забранява предоставянето на публично разположение на записите на техните излъчвания, независимо дали те са предавани по жичен път или по въздуха, включително чрез кабел, по такъв начин, че всеки да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него, което право е предвидено в член 3, параграф 2, буква г) от Директива 2001/29,
  - изключителното право да се разрешава или забранява записването на техните предавания, независимо от това дали тези предавания се излъчват по проводников път или в ефир, включително чрез кабел или сателит, което право е предвидено в член 7, параграф 2 от Директива 2006/115,
  - изключителното право да се разрешава или забранява преизлъчването на техните предавания по безжичен път, както и публичното разгласяване на тези предавания, ако това разгласяване се извършва на места, достъпни за публиката срещу заплащане на входна такса, което право е предвидено в член 8, параграф 3 от Директива 2006/115, както и
  - изключителното право на предоставяне на публично разположение на записите на техните предавания по смисъла на член 7, параграф 2 от Директива 2006/115, което право е предвидено в член 9, параграф 1, буква г) от тази директива.
- 59 Макар фактическите обстоятелства, посочени в точка 56 от настоящото решение, явно да не отговарят на условията за прилагане на тези разпоредби, продължава да стои въпросът дали изключително право като описаното в посочената точка би могло евентуално да произтича от тълкуването на член 1, параграф 3 от Директива 93/83 във връзка с член 8, параграф 1 от същата.

- 60 При тези условия следва да се приеме, че с въпросите си, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да установи дали член 1, параграф 3 от Директива 93/83, разглеждан във връзка с член 8, параграф 1 от същата директива, трябва да се тълкува в смисъл, че от една страна задължава държавите членки да предвидят в полза на излъчващите организации изключително право да разрешават или забраняват кабелното препредаване по смисъла на тази разпоредба и че от друга страна такова препредаване представлява едновременното, непроменено и несъкратено разпространение на телевизионни или радиопрограми, излъчвани чрез спътник и предназначени за приемането им от публиката, когато подобно предаване се осъществява от субект, какъвто например е един хотел.
- 61 Съгласно член 1, параграф 3 от Директива 93/83 понятието „кабелно препредаване“ означава едновременното, непроменено и несъкратено препредаване чрез кабел или свръхчестотна система с цел приемане от публиката на първоначално предаване от друга държава членка по жичен или безжичен път, включително чрез спътник, на телевизионни или радиопрограми, предназначени за приемането им от публиката.
- 62 Така в обхвата на това понятие не попадат препредаванията „на запис“, които са изменени или съкратени, както и препредаванията, които се извършват в една и съща държава членка, а именно в държавата членка на първоначалното излъчване (вж. в този смисъл решение от 1 март 2017 г., *ITV Broadcasting* и др., C-275/15, EU:C:2017:144, т. 21).
- 63 Що се отнася по-конкретно до понятието „препредаване“, от същата разпоредба следва, че то се отнася само до препредаване чрез кабел или свръхчестотна система, като последната заменя в няколко държави членки — както е видно от точка 11 от втората част на изложението на мотивите към Предложението за директива на Съвета относно координирането на някои правила, отнасящи се до авторското право и сродните му права, приложими към спътниковото излъчване и кабелното препредаване, представено от Комисията на 11 септември 1991 г. (COM(1991) 276 final), което предложение е в основата на Директива 93/83 — кабелното препредаване, когато то не е икономически надеждна опция. Освен това първоначалното предаване може да се извършва по безжичен или жичен път, по-специално чрез спътник.
- 64 Освен това, както правилно подчертава запитващата юрисдикция, кабелно препредаване по смисъла на тази разпоредба не означава, че субектът, който извършва препредаването, е излъчваща организация.
- 65 Несъмнено от гледна точка на международното право качеството „излъчваща организация“ се изисква, за да е налице „преизлъчване“ по смисъла на член 3, буква г) от Римската конвенция, като последното понятие по същество съответства на понятието „преизлъчване по безжичен път“ по смисъла на член 8, параграф 3 от Директива 2006/115.
- 66 Налага се обаче изводът, че член 3, буква г) и член 13, буква а) от тази конвенция са ирелевантни за тълкуването на понятието „кабелно препредаване“, тъй като посочената конвенция, също както Споразумението ТРИПС, се отнася изключително до класическото излъчване по безжичен път (вж. в този смисъл решение от 4 септември 2014 г., *Комисия/Съвет*, C-114/12, EU:C:2014:2151, т. 3 и 91).

- 67 Вярно е, че към момента на приемането ѝ Директива 93/83 цели по същество да разшири понятието „организация, различна от първоначалната“, съдържащо се в член 11а, параграф 1, точка 2 от Бернската конвенция, за да включи и кабелните оператори, макар и с определени ограничения, в приложното поле на тази директива.
- 68 Така определението на понятието „кабелно препредаване“, съдържащо се в член 1, параграф 3 от Директива 93/83, е изрично предвидено за целите на тази директива.
- 69 Като се има предвид това, от член 8 и от съображение 27 от Директива 93/83 следва, че тя не задължава държавите членки да установят конкретно право на кабелно препредаване или да определят обхвата на това право. Тя предвижда само задължението за държавите членки да гарантират, че кабелното препредаване на емисии от други държави членки се извършва на тяхна територия при спазване на съществуващите авторски и сродните им права (решение от 3 февруари 2000 г., Egeda, C-293/98, EU:C:2000:66, т. 24).
- 70 Всъщност тази директива е приета основно за да улесни, от една страна, спътниковото излъчване, и от друга страна, кабелното препредаване, като в член 9 от нея се насърчава предоставянето на разрешения от авторите и притежателите на сродни права за кабелно препредаване на емисии от организации за колективно управление на права, като съгласно член 10 от посочената директива член 9 от същата не се прилага по отношение на правата, упражнявани от излъчваща организация по отношение на собствените ѝ предавания.
- 71 По-специално, съгласно член 8, параграф 1 от Директива 93/83 държавите членки осигуряват при кабелното препредаване на тяхна територия на програми от други държави членки да се прилага авторското право и сродните му права и препредаването да се извършва на основата на индивидуални или колективни договори между титулярите на авторското и на сродните му права и кабелните оператори.
- 72 В това отношение от съвместния прочит на съображения 8, 9 и 27 от Директива 93/83 следва, че кабелен оператор трябва да получи за всяка част от препредадена програма разрешение от всички притежатели на авторски и сродни права и освен ако не е налице временно изключение за някои законоустановени лицензионни режими, това разрешение трябва да се предостави с договор, съставляващ най-подходящото средство за създаването на европейско аудио-визуално пространство, което се цели в контекст, гарантиращ правната сигурност.
- 73 В тази връзка в съображение 28 от Директива 93/83 се посочва, че директивата има за предмет до известна степен да уреди упражняването на изключителното право за предоставяне на разрешение, като правото на разрешение само по себе си остава незасегнато. Така член 9 от тази директива предвижда по същество, че държавите членки гарантират, че притежателите на авторско право и носителите на сродни права могат да предоставят или отказват разрешение на кабелен оператор за кабелно препредаване само чрез организация за колективно управление на права. В член 10 от посочената директива обаче се уточнява, че държавите членки гарантират, че член 9 не се прилага към правата, упражнявани от излъчващи организации върху техни собствени предавания и следователно кабелният оператор трябва да преговаря индивидуално със съответната излъчваща организация, за да получи разрешение, независимо дали съответните права му принадлежат, или са му прехвърлени от други носители на авторски или сродни права.

- 74 Макар предвидените в член 8, параграф 1 от Директива 93/83 договори да се сключват с кабелните оператори съгласно условията, посочени в членове 9 и 10 от нея, от това следва, че член 8, параграф 1 от тази директива не засяга точния обхват на авторското право или сродните му права, който е установен по силата на други актове от правото на Съюза, каквито са Директиви 2001/29 и 2006/115, както и по силата на националното право.
- 75 Всъщност, както следва от съображение 16 от Директива 2006/115, във връзка с излъчването и публичното разгласяване на предавания, извършвани от излъчващи организации, държавите членки могат да предвидят разпоредби, осигуряващи по-обширна закрила в сравнение с тази, която трябва да бъде въведена съгласно член 8, параграф 3 от тази директива. Посочената възможност предполага държавите членки да могат да предоставят на излъчващите организации изключителното право да разрешават или да забраняват актове на публично разгласяване на предаванията им при условия, различни от тези по член 8, параграф 3, като се има предвид, че както предвижда член 12 от Директива 2006/115, такова право не трябва по никакъв начин да засяга закрилата на авторското право (вж. в този смисъл решение от 26 март 2015 г., *C More Entertainment*, C-279/13, EU:C:2015:199, т. 35).
- 76 При все това, дори националното право да предвижда изключително право за излъчващите организации да разрешават или забраняват излъчвания чрез кабел, Директива 93/83 урежда само упражняването на правото на кабелно препредаване, що се отнася до отношенията между притежателите на авторските и сродните им права, от една страна, и „кабелните оператори“, от друга страна.
- 77 Освен това с оглед на конкретните обстоятелства около приемането на Директива 93/83 следва да се констатира, че съдържащото се в нея понятие „кабелен оператор“ обозначава, както отбелязва генералният адвокат в точка 73 от заключението си, операторите на конвенционалните кабелни мрежи.
- 78 Всъщност тълкуване, което би включило в понятието за кабелен оператор по смисъла на член 8, параграф 1 от Директива 93/83 всяко лице, което извършва препредаване по кабел, отговарящо на техническите характеристики, описани в член 1, параграф 3 от тази директива, дори когато професионалната дейност на това лице не се състои в експлоатацията на кабелна мрежа за класическо телевизионно разпространение, всъщност би довело до разширяване на обхвата на предвиденото в член 8, параграф 3 от Директива 2006/115 сродно право, приравнявайки го на изключителното право на публично разгласяване, предвидено в член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 в полза на авторите.
- 79 В това отношение съгласно член 8, параграф 3 от Директива 2006/115 изключителното право да се разрешава или забранява публичното разгласяване на предавания на излъчващите организации е противопоставимо на трети лица само когато това разгласяване се извършва на места, достъпни за публиката срещу заплащане на входна такса. Съдът обаче приема, че условието за заплащане на входна такса не е изпълнено, когато това разгласяване представлява допълнителна услуга, включена без разлика в цената на основна услуга от различно естество, каквато е услугата по настаняване в хотел (вж. в този смисъл решение от 16 февруари 2017 г., *Verwertungsgesellschaft Rundfunk*, C-641/15, EU:C:2017:131, т. 23—26).

- 80 Както обаче бе посочено в точка 74 от настоящото решение, член 8, параграф 1 от Директива 93/83 няма за цел да засегне обхвата на авторските и сродните им права, така както те са определени в законодателството на Съюза и в това на държавите членки.
- 81 Накрая, тълкуването, съгласно което понятието „кабелно препредаване“ по смисъла на член 1, параграф 3 от Директива 93/83 се прилага само към отношенията между притежателите на авторските и сродните им права с „кабелните оператори“ в традиционния смисъл на думата, е в съответствие с преследваните от Директива 93/83 цели.
- 82 Както е видно от анализа в точки 70—73 от настоящото решение, безспорно тази директива е приета основно с цел да се улесни препредаването по кабел, като се насърчи предоставянето на разрешения.
- 83 Тази констатация се потвърждава от съображения 8 и 10 от Директива 93/83, съгласно които, от една страна, към момента на приемането на разглежданата директива правната сигурност, която е предварително условие за свободното разпространение на предавания в рамките на Съюза, липсва, когато трансгранично предадени програми се въвеждат и препредават чрез кабелни разпределителни мрежи, и от друга страна, кабелните оператори не могат да бъдат сигурни, че действително са придобили всички права, свързани с програмите, предмет на договорни споразумения.
- 84 Ето защо следва да се приеме, че обекти, каквито са хотелите, не попадат в обхвата на понятието „кабелен оператор“ по смисъла на Директива 93/83.
- 85 С оглед на всички изложени по-горе съображения на поставените въпроси, така, както са преформулирани, следва да се отговори, че член 1, параграф 3 от Директива 93/83, разглеждан във връзка с член 8, параграф 1 от същата, трябва да се тълкува в смисъл, че:
- за излъчващите организации не е предвидено никакво изключително право да разрешават или забраняват кабелното препредаване по смисъла на тази разпоредба и
  - едновременното, непроменено и несъкратено излъчване на телевизионни или радиопредавания чрез спътник, които са предназначени за приемането им от публиката, не представлява такова кабелно препредаване, когато се извършва от субект, различен от кабелен оператор по смисъла на тази директива, като например хотел.

По съдебните разноски

- 86 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (пети състав) реши:

Член 1, параграф 3 от Директива 93/83/ЕИО на Съвета от 27 септември 1993 година относно координирането на някои правила, отнасящи се до авторското право и

сродните му права, приложими към спътниковото излъчване и кабелното препредаване, разглеждан във връзка с член 8, параграф 1 от същата,

трябва да се тълкува в смисъл, че:

- **за излъчващите организации не е предвидено никакво изключително право да разрешават или забраняват кабелно препредаване по смисъла на тази разпоредба и**
- **едновременното, непроменено и несъкратено излъчване на телевизионни или радиопредавания чрез спътник, които са предназначени за приемането им от публиката, не представлява такова кабелно препредаване, когато се извършва от субект, различен от кабелен оператор по смисъла на тази директива, като например хотел.**

Подписи